

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

**Матеріали Всеукраїнської навчально-наукової конференції,
присвяченої 55-річчю Тернопільського державного медичного
університету імені І. Я. Горбачевського МОЗ України**

**«ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ЗА КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ
ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ
У ВМ(Ф)НЗ III-IV РІВНІВ АКРЕДИТАЦІЇ»**

**26-27 КВІТНЯ 2012 РОКУ
М. ТЕРНОПІЛЬ**

Тернопіль
ТДМУ
«Укрмедкнига»
2012

УДК 614.253.52 (07.07)

Відповідальний за випуск: проф. Мисула І. Р.

Впровадження нових технологій за кредитно-модульної системи організації навчального процесу у ВМ(Ф)НЗ III-IV рівнів акредитації : матеріали Всеукр. наук. навч.-метод. конф. присвяченої 55-річчю Тернопільського державного медичного університету (Тернопіль, 26–27 трав. 2012 р.). – Тернопіль : ТДМУ, 2012. – 600 с.

ПРОБЛЕМИ ОПАНУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ СТУДЕНТАМИ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ

*Н. М. Захарова, Л. О. Литвинова, Н. В. Гречишкіна, О. М. Донік
Національний медичний університет імені О. О. Богомольця*

Згідно з новим навчальним планом підготовки лікарів-стоматологів передбачено вивчення ними соціальної медицини та організації охорони здоров'я на третьому курсі навчання. Для повноцінного викладання цього предмету було розроблено відповідну навчальну програму, видано новий підручник саме для студентів стоматологічних факультетів, з урахуванням «стоматологічної специфіки» розроблено тестові питання і практичні завдання. Але обсяг навчального навантаження студентів складає лише 1,5 кредити (45 навчальних годин, з яких 30 є аудиторними) і здається нам недостатнім для опанування такої важливої і складної для сприйняття студентами молодших курсів дисципліни. На наш погляд, викладати соціальну медицину студентам-стоматологам доцільніше на четвертому курсі. Навіть включення до навчального плану у вигляді елективних курсів (курсів за вибором) «Методології доказової медицини» та «Біостатистики і клінічної епідеміології» на 4 курсі не є логічним, оскільки опанування соціальної медицини неможливо без попереднього вивчення біостатистики, на яку у стоматологів відведено всього 5 занять. Підсумки модульного контролю демонструють низький рівень знань студентів, що в значній мірі пов'язано із браком часу на підготовку при значних обсягах доволі складного матеріалу. Тому ми вважаємо за доцільне відокремлення дисципліни «Біостатистика» (як це зроблено для медичних факультетів) з її викладанням на третьому курсі і відповідно перенесення дисципліни «Соціальна медицина та охорона здоров'я» на четвертий курс із збереженням кількості годин. Усвідомлення важливості засвоєння студентами-стоматологами цієї дисципліни прийде на практиці, коли отримані знання знадобляться для проведення клінічних досліджень, оцінки ризиків, аналізу ефективності діагностичних та лікувальних процедур, організації приватної стоматологічної практики.

НАУКОВИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ГУРТОК НА КАФЕДРІ ЯК ОДНА ІЗ ФОРМ НАВЧАЛЬНО- ВИХОВНОЇ РОБОТИ

*О. В. Зубаренко, К. О. Гурієнко, Н. Л. Весілик, Н. Г. Лотиш, С. В. Похорова
Одеський національний медичний університет*

SCIENTIFIC STUDENT GROUP ON THE DEPARTMENT AS ONE OF THE FORMS OF EDUCATIONAL WORK

*O. V. Zubarenko, K. O. Huriyenko, N. L. Vesilyk, N. H. Lotysh, S. V. Prokhorova
Odesa National Medical University*

Відображено роботу студентського наукового гуртка на кафедрі педіатрії. Структура засідання містить теоретичне питання з проблеми педіатрії та розбір хворих на клінічних базах кафедри.

Ключові слова: педіатрія, студентський науковий гурток.

The work of student scientific group is represented on the department of paediatrics. The structure of meeting contains a theoretical question on issue of paediatrics and clinical analysis of patients with the clinical bases of department.

Key words: paediatrics, student scientific group.

Вступ. Одною з особливостей навчального процесу у ВНЗ є розвиток індивідуальних особливостей студента. Участь студентів у науковому студентському гуртку(СНГ) кафедри дозволяє повніше розкрити свій інтелектуальний та творчий потенціал. Поряд з надбанням нових теоретичних знань та практичних навичок, студент може проявити себе як особистість. Робота в студентському науковому гуртку стимулює студента працювати з журнальними статтями, монографіями як

зарубіжних, так і вітчизняних авторів, надає можливість викладачу-куратору контролювати засвоєння інформації.

Основна частина. На кафедрі педіатрії №2 у науковому студентському гуртку займаються студенти медичного та педіатричного факультетів починаючи з 3 по 6 курси, а також лікарі-інтерни. Базовий рівень для науково-дослідної роботи в них відрізняється. Але, незважаючи на це, студенти вчать колективної і самостійної творчості, взаєморозумінню. І відзнаки за кращі наукові роботи на різних конференціях є позитивним результатом сумісної роботи викладачів та студентів.

За традицією, що склалася, структура засідання обов'язково містить в собі теоретичне питання з проблеми педіатрії та клінічний розбір тематичних хворих на різних клінічних базах кафедри. Робота гуртка передбачає також самостійне опанування навичками спілкування з хворими дітьми та їх батьками.

Висновки. Враховуючи, що доповіді по результатах своїх досліджень студенти роблять на засіданні гуртка, студентських наукових конференціях різних рівнів, беруть участь в їх обговоренні, дискусіях, то все це суттєво сприяє розширенню їхнього світогляду та поглибленню теоретичної підготовки висококваліфікованого лікаря.

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ ЗА КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЮ СИСТЕМОЮ

*О. В. Зубаренко, К. О. Лосєва, Т. Ю. Кравченко
Одеський національний медичний університет*

THE IMPROVEMENT OF TEACHING PROCESS BY THE CREDIT-MODULAR SYSTEM

*O. V. Zubarenko, K. O. Losieva, T. Yu. Kravchenko
Odessa National Medical University*

Представлено аналіз викладання педіатрії в світлі впровадження кредитно-модульної системи навчання. Особлива увага приділена формам і методам викладання, роботі з хворим, тестовому контролю знань.

There is presented the analysis of teaching of pediatrics in the light of introduction of the credit-modular system of teaching. The special attention is given to the to forms and teaching methods, work with patients, test control of knowledge.

Вступ. Кілька років тому в Україні було введено кредитно-модульну систему (КМС) навчання. Одеський національний медичний університет (ОНМедУ) не став винятком. Як і більшість нововведень, ця система була прийнята неоднозначно, тим більше, що навчання в медичному вищому навчальному закладі помітно відрізняється від інших. Це пов'язано з тим, що медицина – наука практична і вивчати її за допомогою тестів та письмових робіт неможливо. Тому перед викладачами постала задача – розумно розподілити теоретичну та практичну частини заняття таким чином, щоб студент зміг отримати максимальний об'єм знань протягом циклу.

Основна частина. В якості приклада можна привести досвід роботи кафедри педіатрії № 2 ОНМедУ. Викладачами кафедри було створено банк тестів та ситуаційних задач з кожної теми циклу педіатрії для студентів 4-го та 6-го курсів медичного факультету. Усю цю інформацію кожен студент може отримати в бібліотеці університету в електронному вигляді (тести та задачі з відповідями) для того, щоб добре підготуватися до заняття. Кожен день студенти починають з написання тестів (в кількості п'яти) та однієї ситуаційної задачі. Якщо з'являються питання щодо теми заняття, викладач відповідає на них та висвітлює ті моменти, що студенти не змогли знайти під час своєї самостійної роботи. Проте, найбільшу частину заняття займає робота біля ліжка хворого та написання класичної історії хвороби. Це дає студенту можливість навчитися виставляти попередній діагноз (при цьому удосконалюється методика з'ясування скарг, анамнезу життя та хвороби та об'єктивного дослідження), складати план додаткових досліджень (лабораторних та інструментальних) для того, щоб встановити клінічний діагноз і, наприкінці, призначити план лікування, який повинен включати режим, діету, медикаментозну терапію за всіма напрямками (етіотропну, патогенетичну та симптоматичну), а також, за необхідністю, немедикаментозні методи лікування, ЛФК, масаж, фізіотерапію.